

**Dreptul la libera circulație
a lucrătorilor în statele membre
ale Uniunii Europene**

**Lect. univ. drd. LAURA
MAGDALENA TROCAN,
Facultatea de Științe Juridice,
Universitatea „Constantin
Brâncuși” Tg-Jiu**

**THE RIGHT OF FREE
MOVEMENT OF WORKERS
IN MEMBER STATES OF
EUROPEAN UNION**

**Lect. univ. Laura Magdalena
TROCAN
FACULTY OF JURIDICAL
SCIENCES
UNIVERSITY "CONSTANTIN
BRÂNCUȘI" TG-JIU**

Abstract:

Libera circulație a persoanelor derivă din prevederile legate de cetățenia europeană prin care toți cetățenii europeni au dreptul să circule și să locuiască liber pe teritoriul statelor membre. Tratatul de la Amsterdam a marcat un pas important prin implementarea prevederilor Acordului Schengen la nivelul instituțiilor comunitare și prin stabilirea unei arii de libertate, securitate și justiție fără verificări ale persoanelor la granițele intracomunitare. Însă, probabil, că realizarea unei efective libertății de circulație a lucrătorilor se va produce în momentul în care toate statele membre ale Uniunii Europene vor înțelege să dea expresie în mod real și necondiționat acesteia.

I. Libera circulație a lucrătorilor în statele membre ale Uniunii Europene - considerații generale

După mai bine de cinci decenii de integrare europeană, prin tratate, negocieri, adaptări, în Uniunea Europeană de astăzi există, fără îndoială, multe reușite. Există libera circulație (mărfuri, persoanele, servicii, capitaluri), există o serie de politici comune (agricultură, mediu, transporturi etc), există instituții comunitare, drept comunitar, buget comunitar, însă până la aceste reușite au fost dispute de anvergură, au fost ratări, au existat momente în care cu greu se putea prevedea traiectoria procesului comunitar¹. S-au realizat foarte multe, dar mai sunt multe de

Abstract:

Free movement of persons derives from provisions connected to European citizenship through which all European citizens have the right to circulate and to live free on the territory of member states. Treaty from Amsterdam marked an important step through the implementation of the provisions of the Schengen Agreement at the level of communitarian institutions and by establishing a freedom, security and law area, without verifications of the persons at intra communitarian borders. But, probably, realization of an effective freedom of movement of the workers will be realized in the moment when all member states of the European Union will understand to give expression in a real manner and unconditioned to it.

I. Free movement of workers in member states of the European Union - general considerations

If more than five decades of European integration, through traditions, negotiations, adaption, in the European Union of today there exists, without any doubt, many successes. There is free movement (goods, persons, services, capitals), there is a series of common politics (agriculture, environment, transports, etc), there are communitarian institutions, communitarian law, communitarian budget, but until these successes have been far-reaching disputes, failure, there were moments in which, hardly could be seen the trajectory of the communitarian process¹⁷. There have been realized lots of things, but are much more to

făcut. Și probabil, cea mai mare provocare pentru Uniunea Europeană va fi aceea de a ști cum să facă față incertitudinilor viitoare. Iar între aceste necunoscute se detașează politica economică și socială, al cărei scop final constă în promovarea unui nivel decent al calității vieții pentru toți membrii Uniunii Europene. Iar în acest context principalele sarcini ale politicii sociale europene descrise de art. 136 al Tratatului de la Maastricht sunt: „Comunitatea (UE) și statele membre... trebuie să aibă ca obiective promovarea ocupării forței de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață ale muncitorilor, astfel încât să fie posibilă armonizarea lor în timp ce se menține protecția socială adecvată, dialogul dintre management și muncă, dezvoltarea resurselor umane în direcția unei durabile, puternice ocupări a forței de muncă și combaterea excluziunii”².

Problematika liberei circulații a lucrătorilor, ce constituie una din libertățile fundamentale ale pieței comune europene³, a fost pusă în discuție încă din Tratatul de la Roma, care aducea în discuție unele aspecte sociale legate de egalitatea de remunerare și de tratament, armonizarea condițiilor de muncă și de viață, garanții de securitate socială urmând ca în anii 70 să fie adoptate unele norme în această direcție⁴. Astfel, potrivit art. 48, para. 1 CE s-a prevăzut că libera circulație a lucrătorilor să fie realizată în cadrul Comunității până cel târziu la sfârșitul perioadei de tranziție, fapt materializat prin adoptarea Regulamentului Nr. 1612/68 al Consiliului, din 5 octombrie 1968, privind libertatea de circulație pentru lucrători în cadrul Comunității și prin Directiva Nr. 68/360 din 15 octombrie 1968 a Consiliului privind abolirea restricțiilor asupra circulației și rezidenței în cadrul Comunității pentru lucrătorii din statele membre și familiile lor. Politica socială va reține atenția și Actului Unic European, urmând ca la 9 decembrie 1989 Consiliul European întrunit la Strasbourg să adopte Carta europeană a drepturilor sociale fundamentale ale muncitorilor. De asemenea, și Tratatul de la Maastricht conține o politică

be done. And, probably, the biggest challenge for European Union will be that of knowing how to face future uncertainty. And between these unknown things will be detached the economic and social politics, whose final purpose resides in promotion of a decent level of life quantity for all members of European Union. And, in this context, the main obligations of the European social politics described in art. 136 of the Treaty from Maastricht are: “Community (UE) and member states....must have as objectives the promotion of occupation of the working force, improvement of life conditions of the workers, so that it can be possible their harmonization meanwhile will be maintained adequate social protection, the dialogue between management and work, development of human resources in the direction of a durable, powerful occupation of the working force by fighting against exclusion”¹⁸.

The problems of free movement of workers, which is one of the main freedoms of the European common markets¹⁹, was discussed from the Treaty of Rome, which brought into discussion some social aspects in connection with remuneration and treatment equality, harmonization of working and life conditions, guaranties of social security and in the '70s will be adopted some norms in this direction.²⁰ So, according to art. 48, par. 1, was foreseen free movement of workers to be realized as part of Communities until at latest the end of transitions period, thing materialized by adopting Regulation no. 1612/68 of the Board, from 5 October 1968, regarding freedom of movement for workers as part of Community through Directive No. 68/360 from 15 October 1968 of the Board regarding the abolition of restrictions on movement and residence as part of Community for workers in member states and their family. The social politics will draw attention on Unique European Document, and at 9 December 1989, the European Council gathered at Strasbourg will adopt the European Charter of the main social rights of workers. Also, Treaty from Maastricht contains a social politics in the two protocols

socială în cele două protocoale ce îl însoțesc, unul semnat de toate statele membre de atunci, iar celălalt doar de 11 (guvernul de la Londra opunându-se)⁵. La toate acestea se adaugă și dispozițiile Tratatul de la Amsterdam unde în art. 39 (fostul art 48 CE) se arată că libertatea de circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Comunității. Un alt document care a consacrat libertatea de circulație în cadrul Uniunii Europene este și Directiva Parlamentului și Consiliului Nr. 2004/38 din 29 aprilie 2004 prin care s-a reglementat dreptul cetățenilor Uniunii europene și al membrilor lor de familie de a circula și a ședea în mod liber pe teritoriile statelor membre, abrogându-se directivele Nr. 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 și 93/96.

II. Conținutul libertății de circulație a lucrătorilor în Uniunea Europeană

Libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă⁶.

Așadar libera circulație a lucrătorilor este un drept fundamental care permite cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene să muncească într-un alt stat membru al Uniunii Europene în aceleași condiții ca și cetățenii statului membru gazdă, toți cetățenii Uniunii Europene având dreptul de a exercita o activitate profesională într-un alt Stat membru în aceleași condiții care se aplică cetățenilor statului respectiv, fiind interzis să se solicite permis de muncă pentru cetățenii Uniunii Europene⁷. Pentru anumite State membre care au aderat la Uniune în 2 mai 2004, aplicarea egalității de tratament în ceea ce privește accesul la locul de muncă face obiectul unei perioade de tranziție. Dispozițiile tranzitorii în Tratatul de Aderare din 16 Aprilie 2003 privind aderarea Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei, și din 25 aprilie 2005 privind aderarea Bulgariei și

that accompany them, one signed by all member states from that moment, and the other of only 11 (government from London was opposing)²¹. At all these will be added disposals of Treaty from Amsterdam where, in art. 39 (former art. 48 CE) it is shown that the freedom of movement of workers is guaranteed as part of the Community. Another document which devoted the movement freedom as part of the European Union is the Directive of Parliament and Board no. 2004/38 from 29 April 2004 through which was settled the right of citizens of the European Union and of their family members to circulate and to stay, in freedom, on the territories of the member states, being abrogated the directives No. 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 and 93/96.

II. Content of freedom of movement of workers in European Union

Free movement involves the elimination of any discrimination on reason of citizenship between workers of member states, in which concerns employment in work, remuneration and other work conditions²².

So, free movement of workers is a fundamental right which allows the citizens of a member's state of the European Union to work in another member state of the European Union, in the same conditions as the citizens of the host member state, all citizens of European Union having the right to realize a professional activity in another member State, in the same conditions that will be applied to the citizens of that state, being forbidden to require work permit for citizens of European Union²³.

For certain member states which have adhered to Union at 2 May 2004, application of an equality treatment in which concerns the access to working place makes the object of a transition period. Transitory disposals in Adhesion Treaties from 16 April 2003, regarding adhesion of Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary,

României, prevăd ca pentru primii doi ani de la aderare, accesul la piața muncii din statele membre ale UE care făceau parte din UE înaintea aderărilor, vor depinde de legile și politicile naționale ale acelor state membre. Practic, aceasta înseamnă că un lucrător dintr-un stat membru care a aderat recent, va avea probabil nevoie de un permis de muncă. Măsurile naționale ar putea fi extinse pentru o perioadă ulterioară de încă 3 ani. După aceasta, un stat membru al UE, care a aplicat măsuri tranzitorii poate fi autorizat să continue a aplica astfel de măsuri tranzitorii pentru alți doi ani, dar numai dacă trece printr-o perioadă serioasă de dezechilibru pe piața muncii interne. Dispozițiile tranzitorii nu se pot extinde la o perioadă mai mare de șapte ani maxim.

Muncitorii din statele membre care au aderat la UE la 1 mai 2004 sau 1 ianuarie 2007 și care sunt supuși dispozițiilor tranzitorii trebuie să li se dea prioritate în fața muncitorilor din țările terțe. O dată ce lucrătorul a dobândit acces la piața muncii, el/ea beneficiază de tratament egal⁶.

Statele membre care s-au alăturat UE la 1 mai 2004 sau la 1 ianuarie 2007 și ai căror naționali sunt supuși restricțiilor într-una din statele membre ale UE, care făceau parte din UE înainte de aderarea lor, pot impune restricții echivalente lucrătorilor din statele membre⁹.

Beneficiarii libertății de circulație sunt lucrători salariați¹⁰, cetățeni al Uniunii Europene și membrii lor de familie¹¹.

Concret, libera circulație a lucrătorilor presupune dreptul de a accepta ofertele reale de încadrare în muncă; de a circula liber în acest scop pe teritoriul statelor membre; de a ședea într-un stat membru pentru a desfășura o activitate salarizată în conformitate cu legile, regulamentele și normele administrative care reglementează încadrarea în muncă a lucrătorilor statului respectiv; de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce a fost încadrat în muncă în acest stat¹², în condițiile care vor face obiectul unor regulamente de aplicare adoptate de Comisie¹³.

Malta, Poland, Slovenia, Slovakia and since 25 April 2005 regarding the adhesion of Bulgaria and Romania, forecast that for the first two years from adhesion, the access on work market from member states of UE which were part of UE before adhesion, will depend on laws and national politics of those member states. Practically, this means that a worker from a member state which adhered recently will probably need a work permit. National measures might be extended for an ulterior period of another 3 years. After that, a member state of EU, which applied transitory measures, can be authorized to continue the application of such transitory measures for another two years, but only if it passes through a serious period of lack of equilibrium on the market of internal labor. Transitory disposals can not be extended to a period higher than maximum seven years.

Workers from member states which adhered to UE at 1st May 2004 or 1st January 2007 and which are submitted to transient disposals must have priority in front of workers from third countries. Once the worker obtained access on work market, he/she takes advantage of an equal treatment²⁴.

Member states which joined UE at 1st May 2004 or 1st January 2007 and whose nationals are submitted to restrictions in one of member states of UE, which were a part of UE before their adhesion, can impose restrictions equivalent to workers in member states²⁵.

Beneficiaries of free movement are wage earner workers²⁶, citizens of the European Union and their members of family²⁷.

More specific, free movement of workers supposes the right to accept real offers of employment; to move free in this purpose on the territory of member states; of staying in a member state to realize a wage earning activity, in conformity with laws, regulations and administrative norms which settles work employment of the workers in that state; to remain on the territory of a member state after he was employed in work, in that state²⁸, in conditions that makes the

Tratatul de la Amsterdam în art. 42 mai consacră și dreptul la cumulul tuturor perioadelor luate în considerare de către diferitele legislații interne, în vederea dobândirii și păstrării dreptului la prestații, precum și pentru calcularea acestora, și plata prestațiilor pentru persoanele rezidente pe teritoriile statelor membre.

De asemenea, toți cetățenii Uniunii Europene care lucrează într-un alt Stat membru trebuie să beneficieze de același tratament ca și colegii cetățeni ai aceluși stat, în ceea ce privește condițiile de muncă (salarizare, concediere, reintegrare, etc.). Beneficiază, de asemenea de egalitate tratament, în ceea ce privește accesul la formare profesională.

Lucrătorii migranți au dreptul la aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii statului gazdă. Aceste avantaje sociale au fost definite de Curtea Europeană de Justiție ca fiind acele avantaje care, fie că sunt sau nu legate de un contract, sunt în general acordate lucrătorilor naționali, în primul rând datorită statutului de lucrători sau ca urmare a faptului că au domiciliul pe teritoriul național. Extinderea la lucrătorii resortisanți din alte State membre apare ca o facilitare a mobilității și integrării lor în Statul membru gazdă (de exemplu reducerea tarifelor de transport public pentru familiile numeroase, alocații pentru creșterea copiilor, alocații de întreținere - cu titlul de venit minim garantat)¹⁴.

III. Îngrădirea dreptului la libera circulație a lucrătorilor în statele membre ale Uniunii Europene

Tratatul de la Amsterdam deși arată că libertatea de circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Comunității, precizează că ea poate suporta anumite restricții justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică. De asemenea, libertatea de circulație a lucrătorilor nu se aplică încadrării în administrația publică.

Motivele de ordine și siguranță publică trebuie să fie în strânsă corelație cu principiul proporționalității și trebuie să se

object of some application regulations that are adopted by the Board²⁹.

Treaty from Amsterdam in art. 42, dedicates the right of cumulus of all periods taken into consideration by different internal legislation, to obtain and maintain right of performances, as well as calculating them, and payment of performances for persons that are resident on territories of member states.

Also, all citizens of European Union which works in another Member state must take advantage of the same treatment as the colleagues of the citizen of the same state, in which concerns working conditions (wage, dismissal, reintegration, etc). Also, they take advantage of equality in treatment, concerning access to professional formation.

Migrant workers have the right to same social and fiscal advantages as workers of the host state. These social advantages have been defined by the European Court of Justice as being those advantages which, either are or are not connected to a contract, are granted to national workers, first of all due to statute of workers or as a result of the fact that they have the domicile on national territory. Extension to resorting workers from other member states appear as a facility of their mobility and integration in host member State (for example reduction of tariffs of public transport for numerous families, allowances to breed children, maintenance allowances - having the title of minimum guaranteed income)³⁰.

III. Restriction of the right of free movement of workers in states members of the European Union.

Treaty from Amsterdam, even if it shows freedom of movement of workers is guaranteed as part of the Community, it states that it can support certain justified restrictions of reasons of public order, public safety and public health. Also, free movement of workers does not apply to employment in public administration.

Reasons of public order and safety must be in tight connection with the principle of proportionality and must be based on

bazele pe comportamentul individual al persoanei în cauză, iar pedepsele penale anterioare nu pot să constituie ele însele rațiuni pentru restrângerea dreptului la libera circulație.

Cu toate acestea absența unor definiții ale conceptelor de ordine publică și siguranță publică în reglementările Uniunii Europene, face ca definirea și aplicarea acestora să aparțină, în primul rând, legilor și tribunalelor naționale, fapt ce face posibile acțiuni abuzive ale statelor membre în aprecierea situațiilor ce constituie motive justificative de limitare a libertății de circulație¹⁵. De aceea Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat, în mod constant, pentru ca autoritățile naționale să aibă în vedere nu doar tulburarea ordinii sociale pe care orice încălcare a legii o implică ci și o amenințarea suficientă și serioasă a intereselor fundamentale ale societății respective. În ceea ce privește motivele de sănătate publică aici se au în vedere bolile cu potențial epidemic, așa cum sunt definite de instrumentele pertinente ale Organizației Mondiale a Sănătății, precum și alte boli infecțioase sau parazitare contagioase în măsura în care ele fac obiectul, în țara de primire, unor dispoziții de protecție care se aplică resortisanților statului membru de primire.

O altă excepție de la principiul libertății de circulație a lucrătorilor în spațiul Uniunii Europene vizează angajările în serviciul public. Cu privire la acest aspect se are în vedere din partea celor care ocupă posturi în administrația publică existența unei legături speciale de loialitate față de stat și reciprocitatea drepturilor și îndatoririlor care constituie fundamentul obligației de naționalitate¹⁶.

Concluzii

Libera circulație a persoanelor derivă din prevederile legate de cetățenia europeană prin care toți cetățenii europeni au dreptul să circule și să locuiască liber pe teritoriul statelor membre. Tratatul de la Amsterdam a marcat un pas important prin implementarea prevederilor Acordului Schengen la nivelul

individual behavior of the person in discussions, and previous penal punishments can not be reasons for restriction of the right of free movement.

With all these, the absence of some definitions of the concepts of public order and public safety in regulations of European Union, makes that the definition and application belong, first of all, to laws and national law courts, fact which makes possible abusive actions of limitation of free movement³¹. That is why the Court of Justice of the European Union pronounced, constantly, for national authorities to take into account not only disturbance of social order that any breach of law implies but also a sufficient and serious threat of the main interests of that society. Concerning reasons of public health, here will be taken in to account that illness with epidemic potential, as are defined by pertinent instruments of the World Organization of Health, as well as other infectious illnesses or parasitical contagious, in proportion in which are the object, in the receiving country, of some protection disposals that are applied to resorting persons for receiving in member states.

Conclusions

Free movement of persons derives from provisions connected to European citizenship that all the other European citizens have the right to move and live free on the territory of member states. Treaty of Amsterdam imprinted an important step by implementation of the provisions of Schengen Agreement at the level of communitarian institutions and by establishing some freedom, security and justice areas without verifications of the persons at intra communitarian borders.

Bur, probably, realization of some effective movement of workers will be realized in the moment in which member states of the European Union will understand to give it expression in a real and unconditioned manner.

instituțiilor comunitare și prin stabilirea unei arii de libertate, securitate și justiție fără verificări ale persoanelor la granițele intracomunitare. Însă, probabil, că realizarea unei efective libertăți de circulație a lucrătorilor se va produce în momentul în care toate statele membre ale Uniunii Europene vor înțelege să dea expresie în mod real și necondiționat acesteia.

Bibliografie

O. Bibere, *Uniunea Europeană între real și virtual*, Editura All Beck, București, 1999
P. Catrinciuc, *Regimul juridic al străinilor*, Editura C.H. Beck, București, 2007
I. Chelaru, Gh. Gheorghiu, *Drept internațional privat*, Editura C.H. Beck, București, 2007
I. Diaconu, *Drepturile omului în dreptul internațional contemporan*, Editura Lumina IEx, București, 2001
I. Filipescu, A. Filipescu, *Tratat de drept internațional privat*, Editura Universul Juridic, București, 2005
O. Manolache, *Tratat de drept comunitar*, Ediția 5, Edit. C.H.Beck, București, 2006
****Suveranitate națională și integrare europeană*, Ed. Polirom, Iași, 2002
Tratatul de la Amsterdam de modificare a tratatului privind Uniunea Europeană, a tratatelor de instituire a Comunităților Europene și a altor acte conexe din 1997 (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index.en)
Directiva Parlamentului și Consiliului Nr. 2004/38 din 29 aprilie 2004 prin care s-a reglementat dreptul cetățenilor Uniunii europene și al membrilor lor de familie de a circula și a ședei în mod liber pe teritoriile statelor membre

Bibliography

O. Bibere, *European Union between real and virtual*, Publishing House All Beck, Bucharest, 1999
P. Catrinciuc, *Juridical regime of foreign persons*, Publishing house C.H. Beck, Bucharest, 2007
I. Chelaru, Gh. Gheorghiu, *Private international law*, Publishing house C.H. Beck, Bucharest, 2007
I. Diaconu, *Human rights in contemporary international law*, Publishing house Lumina IEx, Bucharest, 2005
I. Filipescu, A. Filipescu, *Treaty of private international law*, Publishing house Juridic, Bucharest, 2005
O. Manolache, *Treaty of communitarian law*, Edition 5th, Publishing house C.H. Beck, Bucharest, 2006
****National sovereignty and European integration*, Publishing House Polirom, Iasi, 2002
Treaty from Amsterdam and modification of the treaty regarding European Union of the treaty of setting-up European Communities and other connected documents since 1997
http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en
Directive of the Parliament and Board no. 2004/38 since 29 April 2004 through which was settled the right of citizens of European Union and their family members to move and stay in freedom on the territory of member states.

¹ O. Bibere, *Uniunea Europeană între real și virtual*, Edit. All Beck, București, 1999, p. 260-261.

² ****Suveranitate națională și integrare europeană*, Ed. Polirom, Iași, 2002, p. 141).

³ Piața comună europeană cuprinde o zonă fără frontiere interne, realizată prin ridicarea barierei tarifare și netarifare în statele membre ale Uniunii Europene și fondată pe principiul libertății de circulație a mărfurilor, serviciilor, persoanelor și capitalurilor.

⁴ Ideea unei Europe sociale a fost însă lansată de președinția franceză în 1981, când într-un memorandum privind relansarea europeană, se face legătura între piața comună și politica socială a comunității, propunând totodată trei obiective fundamentale: intensificarea dialogului social, ameliorarea cooperării în materie de protecție socială și un interes comunitar central în materie de locuri de muncă. (O. Bibere, op. cit., p. 196). Potrivit art. 48, para. 1 CE s-a prevăzut că libera circulație

⁵ Idem.

⁶ Art. 39, alin. 2 din Tratatul de la Amsterdam.

⁷ Recrutarea cetățenilor Uniunii nu poate fi limitată în număr sau în procentaj și nu se poate face pe criterii discriminatorii în raport cu cele aplicate cetățenilor statului respectiv. Cunoștințele lingvistice fac obiectul unei excepții: se poate pretinde un anumit nivel de cunoaștere a unei limbi, atât cât este necesar pentru o bună desfășurare a activității. Totodată, dacă angajatorii (privati sau publici) pot pretinde unui candidat un anumit nivel de cunoștințe lingvistice, nu îl pot constrânge să o dovedească printr-o calificare specifică. (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index.en)

⁸ Zece din cele 25 de state membre UE (Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Polonia, Slovenia, Slovacia, Suedia și Finlanda) au permis accesul lucrătorilor bulgari și români pe piața lor de muncă sub incidența legilor naționale. În Finlanda, Cipru și Slovenia, ocuparea forței de muncă trebuie să fie înregistrată ulterior pentru monitorizare. Celelalte state din cadrul celor 25 de state membre au menținut sistemul permiselor de muncă, uneori cu modificări și proceduri simplificate: de exemplu, Danemarca eliberează permise de muncă pentru o muncă de cel puțin 30 de ore pe săptămână care face parte dintr-un acord colectiv de muncă sau se supune standardelor normale pentru sector/profesie. În cazul în care angajatorii au aprobare anterioară, muncitorii pot începe munca după înregistrarea angajării la Serviciul de Imigrări fără a obține mai întâi un permis de muncă. Malta acordă permise de muncă pentru posturi care solicită muncitori calificați și/sau experimentați și pentru acele ocupații unde există un deficit de forță de muncă. În Grecia, un permis de muncă va fi eliberat dacă un angajator nu poate ocupa postul cu un alt cetățean UE. Franța, Ungaria, Italia, Luxembourg și Belgia au menținut necesitatea permisului de muncă: Franța aplică o procedură simplificată pentru 61 de ocupații, iar Ungaria pentru 245 de ocupații, unde un permis de muncă este eliberat fără a lua în considerare situația locului de muncă sau fără o analiză a pieței muncii. Luxembourg a introdus proceduri simplificate pentru munca în agricultură, viticultură, sectorul hotelărie și catering și pentru persoanele cu calificări speciale cerute în sectorul financiar. Belgia a introdus și a accelerat procedura de eliberare a permiselor de muncă în decursul a 5 zile pentru profesiile care înregistrează deficit de forță de muncă. Italia nu solicită permis de muncă pentru angajare în anumite sectoare (agricultură, sectorul hotelier și de turism, munca casnică, servicii de îngrijire, construcții, inginerie, post managerial și înalt calificat, muncă sezonieră). În Regatul Unit, angajatorul trebuie să aplice pentru permis de muncă (cu excepția anumitor categorii de locuri de muncă) și muncitorul trebuie să solicite un „card de acces ca lucrător”. Lucrătorii slab calificați sunt restricționați la contingente existente în sectoarele agricultură și prelucrarea alimentelor, muncitorii calificați pot munci dacă îndeplinesc condițiile pentru un permis de muncă, sau prin *Programul lucrătorului migrant înalt calificat*. În Olanda, un permis de muncă va fi eliberat oricând nu sunt muncitori disponibili în Olanda sau în alte state membre UE și angajatorul în cauză poate oferi condiții de muncă corespunzătoare și cazare. Scutiri temporare pot fi acordate pentru sectoare în care există deficit de forță de muncă. Spania, Portugalia și Irlanda solicită de asemenea permise de muncă: în Spania, eliberarea unui permis de muncă este direct legată de obținerea unei oferte de loc de muncă și de aprobarea unei cereri de către angajator. În plus pentru a menține solicitarea permiselor de muncă, Austria și

Germania de asemenea au aplicat restricții pentru plasarea lucrătorilor în anumite sectoare. (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en).

⁹ Bulgaria și România au decis să nu restricționeze accesul la piața muncii lor pentru cetățenii UE din statele membre UE-25 care aplică restricții pentru lucrătorii bulgari și români.

¹⁰ Categoria lucrătorilor salariați a primit o largă accepțiune. Astfel, s-a considerat că există activitate salariată chiar dacă activitatea nu este decât ocazională și remunerarea este inferioară minimului legal; este suficient ca activitatea să fie efectivă, și nu pur și simplu voluntară. Noțiunea de lucrător are în vedere potrivit jurisprudenței constante, exercitarea unei activități reale și efective, cu excluderea activităților în așa măsură de reduse încât se prezintă ca pur marginale și accesorii. Caracteristică esențială a relației de muncă este aceea că o persoană îndeplinește, într-un anumit interval de timp, în favoarea altuia și sub conducerea sa, prestații în schimbul cărora ea obține o remunerare. (O. Manolache, *Tratat de drept comunitar*, Ediția 5, Edit. C.H.Beck, București, 2006, p. 269).

¹¹ Membrii de familie sunt: soțul sau soția, partenerul cu care cetățeanul Uniunii Europene a contractat un parteneriat înregistrat, pe baza legislației unui stat membru, dacă legislația statului membru de primire tratează parteneriatul ca fiind echivalent căsătoriei și în conformitate cu condițiile stabilite în legislația relevantă a statului membru de primire, descendenții direcți care sunt sub vârsta de 21 de ani sau sunt dependenți și descendenții direcți ai soțului/soției sau cei ai partenerului, ascendenți direcți dependenți și cei ai soțului/soției sau ai partenerului. (Art. 2, pct. 2 din Directiva Parlamentului și Consiliului Nr. 2004/38 din 29 aprilie 2004 prin care s-a reglementat dreptul cetățenilor Uniunii europene și al membrilor lor de familie de a circula și a ședea în mod liber pe teritoriile statelor membre).

¹² Un lucrător care a avut drept de rezidență pentru o perioadă neîntreruptă de cinci ani într-un stat membru gazdă, poate dobândi un drept de stabilire a domiciliului în acest stat. O dată dobândit, dreptul de rezidență permanentă poate fi pierdut numai dacă se părăsește țara pentru o perioadă de mai mare de doi ani consecutivi. (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en.htm).

¹³ Art. 39, alin. 3 din Tratatul de la Amsterdam.

¹⁴ http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en.htm

¹⁵ O. Manolache, op. cit., p. 281.

¹⁶ Se consideră că există cinci sectoare care sunt în mod clar sub incidența îngrădirii în cauză: forțele armate și alte forțe de menținere a ordinii, aparatul judecătoresc, autoritățile fiscale și corpul diplomatic, la care se adaugă locurile de muncă din cadrul ministerelor sau autorităților regionale sau locale, băncile centrale și altor organisme publice, unde obligațiile ce decurg din funcție cuprind exercitarea autorității de stat. (Comunicarea Comisiei din 5 ianuarie 1998-J.Of. C 72/2 din 18 martie 1988).

¹⁷ O. Bibere, *European Union between real and virtual*, Publishing House All Beck, Bucharest, 1999, p. 260-261

¹⁸ ****National sovereignty and European integration*, Publishing House Polirom, Iasi, 2002, p. 141

¹⁹ Common European market contains an area without internal frontiers, realized by raising tariff and non tariff barriers in member states of the European Union and based on principle of movement freedom of goods, services, persons and capitals.

²⁰ The idea of a social Europe was launched by French presidency in 1981, when in a memorandum regarding European re-launching, will be realized the connection between common market and social politics of the community, proposing three main objectives: intensification of the social dialogue, improvements of the cooperation regarding social protection and a central communitarian interest regarding working places (O. Bibere, op. cit. p. 196). According art. 48, par. 1 CE was mentioned that free movement

²¹ Idem

²² Art. 39, alin. 2 from Treaty of Amsterdam

²³ Enlistment of the citizens of the Union can not be limited in a number or percentage and can not make discriminatory criteria in comparison with those applied to citizens of that status. Linguistic knowledge makes the object of an exception: it can be required a certain level of knowledge of one language, as it is necessary for a better development of the activity. Still, if employers (private or public) can require to a candidate a certain level of linguistic knowledge, they can not force him to prove it by a specific qualification (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en)

²⁴ Ten from the 25 member states of UE (Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Poland, Slovenia, Slovakia, Sweden and Finland) permitted the access of Bulgarian and Romanian workers on their work market under the incidence of national laws. In Finland, Cyprus and Slovenia, occupation of working force must be registered previous for monitoring. The other states as part of the 25 member states have maintained the system of working permits, sometimes with modifications and simplified procedures: for example, Denmark issues work permits for a work of at least 30 hours per week which is a part of a work

collective agreement or is submitted to normal standards fro sector/ profession. In case those employers have a previous approval, workers can start work after registration of the employment at the Service of Immigration, without previously obtaining a work permit. Malta grants work permits for jobs which require skilled workers and / or with experience and for those occupations where there is work deficit. In Greece, a work permit will be issued if an employer can not occupy the job of another UE citizen. France, Hungary, Italy, Luxembourg and Belgium maintained the necessity of work permit. France applies a simplifies procedure for 61 jobs, and Hungary for 245 jobs, where a work permit is issued without taking into consideration the situation of the working place or without an analyze of the work market. Luxembourg introduced simplified procedures for work in agriculture, viticulture, sector of hotels and catering for persons with social skills required in financial sector. Belgium introduced and accelerated the procedure of issuing work permits on a period of 5 days for professions registering work deficit. Italy does not require work permit for arrangement in certain sectors (agriculture, hotel sector and tourism, household work, care services, constructions, engineering, managerial job and highly skilled, seasonal work). In the United Kingdom, the employer must apply for work permit (with the exemption of certain categories of working places) and the worker must require a "card of access as worker". Weak skilled workers are restrained at existent affinities in sectors agriculture and processing food, qualified workers can work if they fulfill conditions for a work permit, or by *Program of highly skilled migrant worker*. In Holland, a work permit will be issued anytime there are not workers available in Holland or in other states that are UE members and the employer can offer proper work conditions and accommodation. Temporary dispensations can be granted for sectors in which there is a deficit of work force. Spain, Portugal and Ireland requires also work permits: in Spain, issuing a work permit is directly connected to obtaining an offer of working place and approval of a request from the employer. Moreover, to maintain the request of work permits, Austria and Germany have also applied restrictions for placement of workers in certain sectors (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en)

²⁵ Bulgaria and Romania decided not to restrict the access on work market for citizens of UE in member states of UE - 25 which applies restriction for Bulgarian and Romanian workers.

²⁶ The category of employed workers received a large acceptance. This way, it was considered that there is a wage earner activity even if the activity is not casual and payment is inferior to legal minimum; it is sufficient that the activity be effective, not voluntary. Notion of worker takes into account, according to constant jurisprudence, exercitation of a real and effective activity, with exclusion of activities so reduced as are presented as marginal and accessory. The essential characteristic of work relation is that the person fulfills, in a certain period of time, in favor of the other and under his leading, performances in exchange of which obtains a payment (O. Manolache, *Communitarian law treaty*, 5th edition, Publishing House C.H. Beck, Bucharest, 2006, p. 269)

²⁷ Family members are: husband and wife, partner with which the citizen of the European Union signed a registered partnership, based on legislation of a member state, if the legislation of a member state treats partnership as being an equivalent of matrimony and in conformity with conditions established in relevant legislation of a receiving member state, direct descendants under the age of 21 years or are dependant and direct descendant of the husband/ wife or the ones of the partner, direct dependant ascendants and the ones of the husband/ wife or of the partner (Art. 2, point 2 from Directive of the Parliament and Board no. 2004/38 from 29th April 2004 through which was regulated the right of citizens of European Union and of their family members to circulate and stay, in a free manner on territory of member states).

²⁸ A worker having the residence right for an uninterrupted period of five years in a host member state can achieve the right of establishing the domicile in that state. Once obtained, the permanent residence right can be lost only if abandoning the country for a period higher than two consecutive years (http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en)

²⁹ Art. 39, par. 9 from Treaty of Amsterdam

³⁰ http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en

³¹ O. Manolache, op. cit. page 281.